

ORZECZNICTWO TRYBUNAŁU KONSTYTUCYJNEGO ZBIÓR URZĘDOWY

Seria B

Warszawa, dnia 23 września 2022 r.

Pozycja 197

POSTANOWIENIE z dnia 6 lipca 2022 r. Sygn. akt Tw 1/22

Trybunał Konstytucyjny w składzie:

Zbigniew Jędrzejewski,

po wstępnym rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym wniosku Krajowej Rady Lekarsko-Weterynaryjnej w sprawie zgodności:

- 1) § 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z 25 września 2020 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie trybu i szczegółowych zasad uzyskania tytułu specjalisty przez lekarza weterynarii (Dz. U. poz. 1711) z art. 2 w związku z art. 7, art. 17 ust. 1 w związku z art. 2 w związku z Preambułą Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, a także z art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 21 grudnia 1990 r. o zawodzie lekarza weterynarii i izbach lekarsko-weterynaryjnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1140, ze zm.) w związku z art. 92 ust. 1 w związku z art. 2 Konstytucji;
- 2) art. 3 ust. 2 ustawy o zawodzie lekarza weterynarii i izbach lekarsko-weterynaryjnych z art. 92 ust. 1 w związku z art. 17 ust. 1 w związku z art. 2 Konstytucji,

p o s t a n a w i a:

nadać wnioskowi dalszy bieg.

UZASADNIENIE

Krajowa Rada Lekarsko-Weterynaryjna (dalej: wnioskodawca), reprezentowana przez ustanowionego pełnomocnika, wystąpiła 9 lutego 2022 r. (data nadania) do Trybunału Konstytucyjnego z wnioskiem przytoczonym w komparycji niniejszego postanowienia.

Trybunał Konstytucyjny zważył, co następuje:

1. Zgodnie z art. 61 ust. 1 ustawy z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 2393; dalej: u.o.t.p.TK) wniosek złożony przez podmiot, o którym mowa w art. 191 ust. 1 pkt 3-5 Konstytucji, Prezes Trybunału kieruje do wyznaczonego przez siebie sędziego Trybunału w celu wstępnego rozpoznania na posiedzeniu niejawnym. Trybunał bada, czy wniosek spełnia wymagania przewidziane w art. 47 i art. 48 u.o.t.p.TK, czy nie jest oczywiście bezzasadny (art. 61 ust. 4 pkt 3 u.o.t.p.TK) oraz w szczególności, czy zaskarżony akt normatywny dotyczy spraw objętych

zakresem działania wnioskodawcy (art. 191 ust. 1 pkt 3-5 w związku z art. 191 ust. 2 Konstytucji).

2. Wnioskodawca – stosownie do art. 48 ust. 2 pkt 1 u.o.t.p.TK – dołączył do wniosku uchwałę nr 90/2021/VII z 30 listopada 2021 r. w sprawie wystąpienia z wnioskiem do Trybunału Konstytucyjnego. Uchwała została podjęta przez ogólnokrajową władzę organizacji zawodowej, o której mowa w art. 191 ust. 1 pkt 4 Konstytucji i wyraża wolę wystąpienia z wnioskiem do Trybunału Konstytucyjnego. Określa także przedmiot i wzorce kontroli, które są tożsame z zakresem zaskarżenia wyznaczonym w złożonym wniosku (§ 1). Złożenie wniosku i reprezentowanie wnioskodawcy w postępowaniu przed Trybunałem uchwała powierza Prezesowi Krajowej Rady Lekarsko-Weterynaryjnej. Upoważnia go także do udzielenia w tym zakresie pełnomocnictwa (§ 2).

Mając powyższe na względzie Trybunał stwierdza, że wniosek, sporządzony i podpisany przez umocowanego pełnomocnika, pochodzi od podmiotu uprawnionego.

3. Stosownie do art. 191 ust. 2 Konstytucji ogólnokrajowe władze organizacji zawodowych są uprawnione do inicjowania abstrakcyjnej kontroli norm, jeżeli kwestionowany przez nie akt normatywny dotyczy spraw objętych zakresem ich działania. W związku z tym art. 48 ust. 1 pkt 1 u.o.t.p.TK wymaga by wnioskodawca, powołując przepis prawa lub statutu uzasadnił, że kwestionowana ustawa dotyczy spraw objętych zakresem jego działania.

Wnioskodawca, wypełniając dyspozycję art. 48 ust. 1 pkt 1 u.o.t.p.TK, wskazał art. 10 ustawy z dnia 21 grudnia 1990 r. o zawodzie lekarza weterynarii i izbach lekarsko-weterynaryjnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1140, ze zm.; dalej: ustawa o zawodzie lekarza weterynarii), określający zadania samorządu lekarzy weterynarii, do których należą m.in.: sprawowanie pieczy i nadzoru nad należyтым i sumiennym wykonywaniem zawodu (ust. 1 pkt 1), ustanawianie obowiązujących lekarzy weterynarii zasad etyki i deontologii weterynaryjnej oraz dbałość o ich przestrzeganie (ust. 1 pkt 2), reprezentowanie i ochrona zawodu lekarza weterynarii (ust. 1 pkt 3). Powyższe zadania, jak zwrócił uwagę wnioskodawca, samorząd wykonuje w szczególności przez współdziałanie w sprawach specjalizacji zawodowej (ust. 2 pkt 5), opiniowanie projektów ustaw i innych aktów prawnych dotyczących ochrony zdrowia zwierząt, weterynaryjnej ochrony zdrowia publicznego, ochrony środowiska i wykonywania zawodu lekarza weterynarii bądź występowanie o ich wydanie (ust. 2 pkt 6), opiniowanie i wnioskowanie w sprawach kształcenia lekarzy weterynarii oraz personelu pomocniczego (ust. 2 pkt 7) oraz występowanie w obronie interesów indywidualnych i zbiorowych członków izb lekarsko weterynaryjnych (ust. 2 pkt 10), a także uczestnictwo w komisjach konkursowych na stanowiska kierownicze oraz opiniowanie kandydatów na inne stanowiska wymagające kwalifikacji lekarza weterynarii (ust. 2 pkt 13). Zgodnie z art. 39 ust. 1 pkt 2 i 4 ustawy o zawodzie lekarza weterynarii, jak wskazał wnioskodawca, Krajowa Rada Lekarsko-Weterynaryjna kieruje działalnością samorządu w okresie między Krajowymi Zjazdami Lekarzy Weterynarii, a w szczególności czuwa nad prawidłową realizacją zadań samorządu oraz reprezentuje zawód lekarza weterynarii. We wniosku wskazano, że kwestionowane są przepisy, które dotyczą trybu i szczegółowych zasad uzyskania tytułu specjalisty przez lekarza weterynarii. Przepisy te bezpośrednio kształtują jego sytuację prawną, ponieważ z mocy prawa uczestniczy on w procedurze wydawania rozporządzenia w sprawie trybu i szczegółowych zasad uzyskania tytułu specjalisty przez lekarza weterynarii, a także w samym procesie uzyskania przez lekarzy weterynarii tytułu specjalisty. Wnioskodawca zgłasza bowiem właściwemu ministrowi do spraw rolnictwa 10 kandydatów na członków Komisji do Specjalizacji Lekarzy Weterynarii (§ 4 ust. 5 pkt 1 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej w sprawie trybu i szczegółowych zasad uzyskania tytułu specjalisty przez lekarza weterynarii z dnia 28 listopada 1994 r., (Dz. U. Nr 131, poz. 667, obecnie: z 24 stycznia

2022 r. Dz. U. z 2022 r. poz. 239; dalej: rozporządzenie z 1994 r.) oraz przedstawiciela wchodzącego w skład zespołu egzaminacyjnego dla poszczególnych specjalności (§ 5 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia z 1994 r.).

4. Wnioskodawca określił przedmiot oraz wzorce kontroli, a także uzasadnił sformułowane we wniosku zarzuty.

Zdaniem wnioskodawcy zakwestionowany przepis rozporządzenia jest niezgodny z zasadami państwa prawa (art. 2 Konstytucji) i praworządności (art. 7 Konstytucji), ponieważ został wydany przez Ministra Rolnictwa z naruszeniem trybu wynikającego z art. 3 ust. 2 ustawy o zawodzie lekarza weterynarii (Minister wydał rozporządzenie bez uzgodnienia jego treści z wnioskodawcą). Brak wymaganego prawem uzgodnienia, jak zarzucił wnioskodawca, pozbawił go możliwości sprawowania pieczy nad należyтым wykonywaniem zawodu w granicach interesu publicznego i dla jego ochrony (art. 17 ust. 1 w związku z art. 2 i w związku z Preambułą Konstytucji). Zakwestionowany we wniosku przepis rozporządzenia wykracza także poza zakres upoważnienia ustawowego. Jak zauważył wnioskodawca, „rozporządzenie uzupełniło ustawę o założenia, które nie odpowiadają jej ustawowym założeniom, gdyż art. 3 ust. 2 [ustawy o zawodzie lekarza weterynarii] stanowiący wyłączną podstawę do wydania rozporządzenia nie upoważnia właściwego organu do uregulowania zagadnień dotyczących: podmiotu uprawnionego do nadania lekarzom weterynarii tytułu specjalisty (nazwy czy charakteru tego podmiotu) ani tym bardziej jego zadań i sposobu ich realizacji, trybu i czasu (okresu) działania tego podmiotu, jego składu (jednoosobowy, kolegialny) czy wymogów jakie muszą spełnić kandydaci, aby wejść w skład tego podmiotu” (s. 31). Z tego powodu, w ocenie wnioskodawcy zakwestionowany przepis rozporządzenia jest niegodny z art. 92 ust. 1 w związku z art. 2 Konstytucji.

Zakwestionowany we wniosku art. 3 ust. 2 ustawy o zawodzie lekarza weterynarii nie zawiera natomiast wytycznych do wydania rozporządzenia. W związku z tym „pozostawia właściwemu do wydania rozporządzenia ministrowi niczym nieskrępowaną swobodę w określeniu trybu i szczegółowych zasad uzyskania tytułu specjalisty przez lekarza weterynarii, co w konsekwencji pozbawia samorząd zawodowy lekarzy weterynarii reprezentowany przez [wnioskodawcę] możliwości sprawowania pieczy nad należyтым wykonywaniem zawodu lekarza weterynarii w granicach interesu publicznego i dla jego ochrony (art. 17 Konstytucji), przez co narusza fundamentalną zasadę ustrojową jaką pozostaje zasada demokratycznego państwa prawnego (art. 2 [Konstytucji]) i wynikające z niej zasady zaufania do państwa i stanowionego przez nie prawa oraz poprawnej (prawidłowej) legislacji” (s. 36). Zakwestionowany we wniosku przepis ustawy, przez brak wytycznych, narusza także art. 92 ust. 1 Konstytucji.

Zarzuty sformułowane we wniosku nie są oczywiście bezzasadne. Ich ocena wykracza poza zakres wstępnej kontroli.

5. W tym stanie rzeczy Trybunał stwierdza, że skoro złożony wniosek spełnia wymagania przewidziane w u.o.t.p.TK, a nie zachodzą okoliczności określone w art. 61 ust. 4 pkt 3 u.o.t.p.TK, to – na podstawie art. 61 ust. 2 u.o.t.p.TK – należało postanowić jak w sentencji.